

YÖNETMELİK

Çankırı Karatekin Üniversitesinden:

**ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Çankırı Karatekin Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlar ile ilgili esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik; Çankırı Karatekin Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli ve tezsiz yüksek lisans, doktora, sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim-öğretime ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Akademik takvim: Her lisansüstü eğitim-öğretim döneminde yarıyıl, yaz dönemi, yeterlik ve benzeri tarihleri belirten düzenlemeyi,

b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

c) Anabilim/Anasanat Dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (d) ve (e) bentlerinde tanımlanan ve enstitülerde lisansüstü eğitim-öğretim programı bulunan anabilim/anasanat dalını,

ç) Anabilim/Anasanat Dalı Akademik Kurulu: Anabilim/anasanat dalındaki kadrolu öğretim üyeleri ve lisansüstü düzeyde ders veren veya tez/sanat eseri/sanatta yeterlik çalışması yöneten öğretim görevlilerinden oluşan kurulu,

d) Anabilim/Anasanat Dalı Başkanı: Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde tanımlanan anabilim/anasanat dalı başkanını,

e) Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun, bir bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulmuş şeklini,

f) DYK: Doktora Yeterlik Komitesini,

g) Enstitü: Çankırı Karatekin Üniversitesine bağlı lisansüstü eğitim-öğretim yapan enstitüleri,

ğ) Enstitü Kurulu: Enstitü Müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve enstitüde öğretim programları bulunan anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,

h) Enstitü Yönetim Kurulu: Enstitü Müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve müdürün göstereceği altı aday arasından enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,

ı) GMAT: Uluslararası sınavlardan olan Graduate Management Admission Test Sınavını,

i) GRE: Uluslararası sınavlardan olan Graduate Record Examinations Sınavını,

j) IELTS: Uluslararası yabancı dil sınavlarından olan International English Language Testing System Sınavını,

k) KPDS: Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,

l) Kredi sistemi: Bir saat teorik ders veya iki saat uygulama karşılığı 1 kredi olan ulusal kredi sistemi ya da Avrupa Kredi Transfer Sistemi (ECTS)’ne göre ders, uygulama ve diğer öğrenim etkinliklerinin kredilendirilmesini,

m) Lisansüstü eğitim: Tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans ve doktora eğitimini ve sanat dallarında sanatta yeterlik eğitimini,

n) Öğrenci: Lisansüstü eğitim-öğretim yapmak üzere enstitüye kayıtlı olan lisans ya da yüksek lisans mezunu olanları,

o) Rektörlük: Çankırı Karatekin Üniversitesi Rektörlüğünü,

ö) Seminer: Lisansüstü öğrencilerin ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konunun incelenip irdelenmesine dayanan, sözlü olarak sunulmuş değerlendirilen yazılı bir metinden oluşan çalışmayı,

p) Senato: Çankırı Karatekin Üniversitesi Senatosunu,

r) Tez: Yüksek lisans tezini, doktora tezini/sanatta yeterlik tezini,

s) Tez izleme komitesi: Doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek, tez çalışmalarına rehberlik etmek, yönlendirmek görevini üstlenen en az biri tez danışmanı olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşan komiteyi,

ş) TOEFL: Uluslararası yabancı dil sınavlarından olan Test of English as a Foreign Language Sınavını,

t) TUS: Tıpta Uzmanlık Sınavını,

u) ÜDS: Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavını,

ü) Üniversite: Çankırı Karatekin Üniversitesini,

v) Yarıyıl: Güz ve bahar yarıyıllarından oluşan Pazar ve resmi tatil günleri ile yarıyıl sınav günleri hariç en az yetmiş çalışma gününü kapsayan, başlangıç ve bitiş tarihleri her akademik yıl Senato tarafından belirlenen eğitim ve öğretim süresini,

y) Yaz dönemi: Üniversitede güz ve bahar yarıyılları dışında, yaz döneminde yapılan eğitim öğretim sürecini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Eğitim – Öğretimle İlgili Esaslar

Lisansüstü programların kapsamı

MADDE 4 – (1) Lisansüstü öğretim; yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşur. İkinci lisansüstü öğretim programlarında sadece tezsiz yüksek lisans eğitimi yürütülebilir ve doktora/sanatta yeterlik ve tezli yüksek lisans eğitimi yapılmaz. Bunlardan;

a) Yüksek lisans programı; En az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması ya da buna eşdeğer bir derece almış olanların, bu eğitim üzerine yapacakları dört yarıyıl süreli öğrenim, bilimsel araştırma, sanatsal çalışma ve uygulama faaliyetlerini kapsar. Yüksek lisans programı; tezli veya tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Tezsiz yüksek lisans programı genel olarak ikinci öğretimde açılır. Bu programların hangi enstitü anabilim/anasanat dallarında açılacağı, anabilim/anasanat dalının teklifi, enstitü yönetim kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir. Tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında geçiş izni anabilim dallarının önerisi üzerine enstitü yönetim kurullarınca verilir. Tezli yüksek lisans programından tezsiz geçmek için ek kredilerin tamamlanması, tezsiz yüksek lisans programından tezliye geçmek için yabancı dil koşulunun yerine getirilmesi gerekir. Her iki halde de öğrenciye geçiş yaptığı programların işlemlerini tamamlaması ve öngörülen diğer koşulları yerine getirmesi için maksimum süreyi aşmamak üzere iki yarıyıl ek süre verilir. Bu programların birinden diğerine geçebilmek için, anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile not ortalaması barajı da konulabilir. Geçiş için başvuruların dördüncü yarıyılın sonuna kadar yapılması gerekir. Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarında geçiş bir kez yapılır.

b) Sanatta yeterlik programı; lisansa dayalı on yarıyıllık, yüksek lisansa dayalı sekiz yarıyıllık öğrenim ile bilimsel araştırma ya da sanatta yeterlik eseri çalışmasını ve bu çalışmaya ilişkin yazılı rapor hazırlama ve uygulama faaliyetlerini kapsayan ve orijinal bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan bir programdır.

Öğretim programlarının açılması

MADDE 5 – (1) Enstitü, Yükseköğretim Kurulunca belirlenip onaylanan anabilim/anasanat dallarında lisansüstü programlar yürütür. Enstitüde, enstitü yönetim kurulunun önerisi, Senatonun uygun görüşü ile bir enstitü anabilim/anasanat dalında o enstitü anabilim/anasanat dalından değişik bir ad taşıyan enstitü programı açılabilir.

(2) Enstitülerde, Rektörün önerisi ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile lisansüstü öğretim yapmak üzere, bir fakülte, bölüm veya anabilim dalından değişik bir ad taşıyan disiplinler arası bir enstitü anabilim dalı kurulabilir. Bu tür bir enstitü anabilim dalının başkanı, ilgili dekanlıkların görüşü alınarak, enstitü müdürü tarafından üç yıl süre ile atanır.

(3) Öğretmen yetiştirme alanlarındaki lisansüstü programlara öğrenci kabulü, değerlendirme, verilecek diplomalar, müfredat programı ve uygulamasında, ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(4) Öğrencilerin ders seçimi ve değişik alanlarda uzmanlaşmalarına imkan sağlanacak biçimde lisansüstü programların düzenlenip yürütülmesinde anabilim/anasanat dalı bütünlüğü esas alınır.

(5) Anabilim/anasanat dallarınca önerilen programlar ile değişiklik önerileri enstitü kurulunca onaylandıktan sonra Senato tarafından karara bağlanır. Enstitü yönetim kurulu ayrıca diğer yükseköğretim/araştırma kurum ve kuruluşları ile işbirliği yaparak ortak programlar yürütmeye Rektörlük onayı ile karar verebilir.

(6) Eğitim ve öğretim yarıyıl esasına göre düzenlenir. Güz ve bahar yarıyıllarına ek olarak, staj ve yaz kursları ya da yaz dönemi düzenlenip açılabilir. Bunların süresi ve şekli, ilgili kurulların önerisi üzerine Senato tarafından karara bağlanır.

(7) İkinci öğretimde, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde enstitü yönetim kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararıyla tezsiz yüksek lisans programı açılabilir. İkinci öğretimde tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programı açılmaz.

Öğretim dili

MADDE 6 – (1) Enstitülerde öğretim dili Türkçe'dir. Tezler, sanat eseri ve sanatta yeterlik eseri çalışmasına ilişkin raporlar Türkçe yazılır. Ancak ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile bir tezin/sanat eseri raporu/sanatta yeterlik eseri çalışması raporunun Türkçe dışında başka dillerde yazılmasına, Senato tarafından karar verilebilir.

Anabilim/anasanat dallarının görevleri

MADDE 7 – (1) Anabilim/anasanat dallarının, lisansüstü eğitim programları, eğitim hedefleri, programlara giriş ve mezuniyet koşulları, programların içerdiği zorunlu ve seçmeli dersleri, bunların kredileri ve benzeri konulara ilişkin esaslar anabilim/anasanat dalları akademik kurullarının teklifi enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir.

Kontenjanların belirlenmesi ve ilan edilmesi

MADDE 8 – (1) Lisansüstü programlara alınacak öğrenci kontenjanları, anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından, ilgili fakültenin/yüksekokulun görüşleri de alınarak karara bağlanmak üzere

Üniversite Yönetim Kuruluna sunulur. Enstitünün öğrenci kabul edeceği yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programları, bu programlara kabul edilecek öğrenci kontenjanları, başvuru için gerekli belgeler, başvuru ve sınav tarihleri ile diğer koşullar Üniversite Rektörlüğünce ilan edilir.

Derslerin açılması ve ders sorumluları

MADDE 9 – (1) Her yarıyıl açılacak dersler ve bunların sorumlu öğretim elemanları, anabilim/anasanat dalı akademik kurulunca belirlenerek, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ile enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır ve ilan edilir.

(2) Tez çalışmasına yönelik uzmanlık alan dersleri de kredisiz olarak aynı yöntemle açılır. Tez danışmanının ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından atandığı tarihten itibaren öğrenciler, bu dersleri almak zorundadırlar. Uzmanlık alan dersleri yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam eder. Tez çalışmasının iki danışman tarafından yönetildiği durumlarda uzmanlık alan dersleri birinci danışman tarafından açılır.

(3) Lisansüstü düzeydeki dersler, ilke olarak öğretim üyeleri tarafından verilir. Zorunlu hallerde anabilim/anasanat dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile doktora derecesine sahip öğretim görevlilerine ve sanatçı öğretim elemanlarına da lisansüstü düzeyde dersler verdirilebilir. Gerekli görüldüğünde Üniversite Yönetim Kurulu kararı ile Üniversite dışından da görevlendirme yapılabilir.

Danışmanlar

MADDE 10 – (1) Danışman; enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez/sanat eseri/sanatta yeterlik eseri çalışmaları dönemlerinde rehberlik etmek üzere enstitü yönetim kurulu tarafından atanan öğretim üyesi ya da Üniversitelerarası Kurul tarafından çıkarılan, 1/7/1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde belirtilen öğretim görevlileridir. Danışmanlar; o anabilim/anasanat dalında görevli kadrolu öğretim üyeleri, bunlar bulunmadığı ya da sayıca yeterli olmadığı takdirde Üniversitenin en yakın anabilim/anasanat dalındaki kadrolu öğretim üyeleri arasından önerilir. Görevlendirme danışmanın bağlı bulunduğu anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun görüşleri alınarak ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Zorunlu hallerde, yüksek lisans öğrencileri için tez danışmanı o anabilim/anasanat dalındaki doktora/sanatta yeterlik mezunu öğretim görevlileri arasından seçilebilir. Tez çalışması niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile Üniversitede veya başka bir yüksek öğretim kurumunda görevli öğretim üyeleri arasından ikinci tez danışmanı atanabilir. Yurt içi ve yurt dışındaki üniversitelerle birlikte yürütülen programlarda, diğer üniversite tarafından atanan danışman da ikinci tez danışmanı olarak kabul edilir.

(2) Danışmanların görev tanımları ve sorumlulukları Senato tarafından belirlenir.

(3) Danışman atanıncaya kadar danışmanlık görevi anabilim/anasanat dalı başkanı tarafından yürütülür ve;

a) Tezli yüksek lisans programı öğrencileri için en geç birinci yarıyılın sonuna kadar ders danışmanı, ikinci yarıyılın sonuna kadar da tez/sanat eseri raporu danışmanı önerilir.

b) Tezsiz/sanat eseri raporsuz yüksek lisans programı öğrencileri için en geç birinci yarıyılın sonuna kadar ders danışmanı, dönem projesinin açıldığı yarıyıldan da dönem projesi danışmanı önerilir.

c) Doktora/sanatta yeterlik programı öğrencileri için en geç birinci yarıyılın sonuna kadar ders danışmanı, dersler başarıyla tamamlanıncaya kadar da tez/sanat eseri/sanatta yeterlik eseri çalışması danışmanı önerilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lisansüstü Programlara Başvuru, Öğrenci Kabulü ve Kayıtlarına İlişkin Esaslar

Yüksek lisans programlarına başvuru koşulları

MADDE 11 – (1) Adaylar ilan edilen başvuru süresi içinde ilgili enstitü müdürlüğüne başvurarak girmek istedikleri programı belirtirler ve başvuruda ALES sonuç belgesini, yabancı dil belgesini ve enstitünün isteyebileceği diğer belgeleri verirler. Yüksek lisans programlarına başvuran adaylar dilekçelerine lisans; doktora/sanatta yeterlik programları için yüksek lisans ve eşdeğer lisans diploması ile diplomaya esas teşkil eden not çizelgesini eklerler. Yüksek lisans not çizelgelerinde programın tezli ve tezsiz olduğu belirtilir. Yabancı ülkelerden alınmış olan diplomalar için Yükseköğretim Kurulundan denklik belgesi alınır. Lisansüstü programlara aday kaydı yaptıranlardan ayrıca dilekçelerine referans mektubu, neden lisansüstü eğitim yapmak istediklerine dair kompozisyon gibi açıklayıcı belge ve bildirimler eklemeleri de istenebilir.

(2) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarına başvuracak adaylarda aşağıdaki koşullar aranır:

a) Yüksek lisansa, hangi lisans programlarından mezun olanların başvurabileceği Üniversitelerarası Kurul kararı ile belirlenir; ancak Senato, belirlenen programlar dışında da öğrenci kabulüne karar verebilir.

b) İlgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca ya da anabilim/anasanat dalı ile ilgili esaslarda belirtilen ve enstitü yönetim kurulunca onaylanan bir lisans diplomasına sahip olması gerekir.

c) ALES puan türü, programı açan anabilim dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır.

ç) Başvurulan programın puan türünde ALES puanından en az 55 standart puan alınması gerekir. Uluslararası geçerliği olan lisansüstü giriş sınavı sonuçları, bu Yönetmeliğin 46 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi çerçevesinde değerlendirilebilir. En az 55 ALES puanı sağlayarak lisansüstü eğitime başlayan adaylardan, lisansüstü eğitimlerini tamamladıktan sonra en fazla bir yarıyıl ara vererek doktora başvurdukları takdirde ALES koşulu aranmaz. Güzel sanatlar enstitülerine öğrenci kabulünde ALES’e girmiş olma koşulu aranmaz.

d) Adaylar başvuruda Enstitü tarafından yapılan lisansüstü yabancı dil sınavında 100 tam puan üzerinden en az 50 puan almak zorundadır. Ayrıca yabancı dilden aranan koşulu sağlayamayanlara ise, bir sene yabancı dil hazırlık eğitimi verilebilir. Yabancı dil hazırlık eğitimini alan öğrencilerin yüksek lisans programına kayıt yaptırabilmeleri için programı kaç puanla bitirmeleri gerektiği, anabilim dalı akademik kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile belirlenir. Tezsiz yüksek lisans programlarında yabancı dil sınavı zorunlu değildir; ancak tezsiz yüksek lisans programına öğrenci kabulünde ilgili anabilim dalı akademik kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ya da enstitü yönetim kurulu kararı ile yabancı dil sınavı koşulu aranabilir. Bu durumda ÜDS veya KPDS'den en az 50 puan almak gerekir.

e) Yabancı dil sınavının öngörüldüğü durumlarda adaylar, bu Yönetmeliğin 46 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi çerçevesinde yabancı dil sınavından muaf tutulabilir. Enstitü tarafından sınavı yapılamayan diller için yabancı dil sınavları enstitü yönetim kurulunca belirlenecek jüriler tarafından merkezi olarak yapılabilir.

Doktora/sanatta yeterlik programlarına başvuru koşulları

MADDE 12 – (1) Doktora/sanatta yeterlik programlarına başvuracak adaylarda aşağıdaki koşullar aranır:

a) Adayların, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca ya da anabilim/anasanat dalına ilişkin esaslarda belirlenen ve enstitü yönetim kurulunca onaylanan bir bilim ya da sanat dalında lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları gerekir.

b) Yüksek lisans yapanların yüksek lisans not ortalamasının 100 tam not üzerinden en az 75 olması gerekir.

c) Doktora programına başvuracak olan adayların ÜDS'den en az 55 puan almış olma koşulu aranır.

ç) Doktora programlarına yapılacak başvurularda adayların; ALES sınavından en az 60, lisans diplomasıyla başvuranlardan 70 standart puana sahip olmaları gerekir.

(2) Doktora bilim alanı yabancı dil olan adaylar, yabancı dil sınavlarına başka bir yabancı dilden girerler.

(3) Yurt dışında ikamet eden Türk ve yabancı uyruklu adayların lisansüstü programlara başvuruları ilgili enstitü yönetim kurulunca değerlendirilir. Türk uyruklu adaylar, birinci ve ikinci öğretim programlarına kaydolabilir. Yabancı uyruklular ikinci öğretime kabul edilebilir. Yabancı uyruklu adayların Rektörlük tarafından yapılacak Türkçe Dil Sınavını başarmaları gerekir. Ancak, söz konusu adayların; bu Yönetmeliğin 46 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen yabancı dille ilgili muafiyet hakları saklıdır. Bunlardan;

a) Yabancı uyruklular, ilgili anabilim dalının önerisiyle enstitü yönetim kurulunca belirlenen koşullar çerçevesinde açılacak bilim sınavına girerler.

b) Üniversitenin yaptığı ikili anlaşmalar çerçevesinde gelen veya Yükseköğretim Kurulu kararlarıyla yerleştirilen yabancı uyruklular Türkçe ile ilgili düzenlemeler hariç, değerlendirme dışı kaydedilirler.

(4) Rektörlük, enstitülerin açtıkları lisansüstü programların adlarını, başvuru için gerekli belgeleri, son başvuru tarihini ve diğer hususları her eğitim-öğretim döneminin başında duyurur.

(5) Yeni kurulan ve gelişmekte olan üniversitelere veya yüksek teknoloji enstitülerine lisansüstü eğitim yaptırmak amacıyla atanan araştırma görevlileri; ilgili üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün önerisi, Öğretim Üyesi ve Araştırmacı Yetiştirme Kurulunun görüşü ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile Üniversitenin belirleyeceği koşullara göre lisansüstü öğrenim yapmak üzere Üniversitede görevlendirilebilir. Bu araştırma görevlilerinin tez projeleri, kendi üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinin araştırma fonlarından öncelik verilmeyle desteklenir.

Genel başarı değerlendirmesi

MADDE 13 – (1) Adayların mülakat/yetenek değerlendirmesi mülakat jürileri tarafından yapılır. Mülakat jürisi anabilim/anasanat dalı başkanlığınca önerilen ve enstitü yönetim kurulu kararıyla onaylanan en az üç asil, iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Bir anabilim/anasanat dalında yürütülen farklı lisansüstü programlar için ayrı jüriler kurulabilir.

(2) Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde; ALES puanı, lisans not ortalaması ve mülakat sonucu değerlendirilir. Değerlendirmede ALES puanının % 50'si, lisans not ortalamasının % 35'si ve mülakattan tam not üzerinden alınan notun % 15'i dikkate alınarak anabilim dalı akademik kurulu ve enstitü yönetim kurulu kararıyla en az toplam 55 puan alanlar arasında sıralama yapılır.

(3) Mülakatta yüksek lisans öğrencisinin başvuruda sunduğu referans mektubu ve neden yüksek lisans yapmak istediğini, hedeflerini belirten kompozisyon dikkate alınarak sözlü değerlendirme yapılır.

(4) Doktora/sanatta yeterlik programlarında mülakat/yetenek değerlendirmesinde tam not üzerinden en az % 60 alan ve genel başarı notunda da tam notun en az % 70'ini sağlayan adaylar başarılı kabul edilir. Genel başarı notu; ALES puanının %50'si, yüksek lisans not ortalamasının %35'i ve mülakat sınavının %15'i dikkate alınarak hesaplanır. Lisans diplomasıyla başvuranlar için lisans mezuniyet puanının %35'i dikkate alınır. Başarılı adayların kendi içinde sıralaması, mülakat jürisi tarafından genel başarı notuna göre yapılır. Genel başarı puanının eşitliği halinde adayların mülakat/yetenek değerlendirmesi notu dikkate alınır.

(5) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde; enstitü anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması ile mülakat/yetenek sınavı/portfolyo incelemesi sonucu da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmede adaylardan referans mektubu, neden sanatta yeterlik yapmak istediğini belirten bir kompozisyon, uluslararası standart sınavlar gibi koşullar aranabilir. Güzel Sanatlar Enstitüsü dışında sanatta yeterlik programı olan enstitülerde; ALES puanının katkısının %50'den az olmaması koşuluyla, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalamasının, mülakat, yetenek sınavı, portfolyo incelemesi sonucunun katkısının ne oranda olacağı, ilgili anasanat dalı

akademik kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir. Güzel Sanatlar Enstitüsünde genel başarı notunun hesaplanmasında hangi oranların kullanılacağına ilişkin karar enstitü yönetim kurulunca alınır.

(6) Anabilim/anasanat dalları yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik programları için belirlenen kontenjanların en fazla %50'si kadar yedek aday genel başarı değerlendirme sırası esas alınarak belirlenebilir. Programa kayıt hakkı kazanmasına rağmen, akademik takvimde belirtilen günlerde kayıt yaptırmayarak haklarını kaybeden adayların yerine, başarılı bulunan yedek adaylar genel başarı değerlendirme sırası esas alınarak kabul edilebilir.

Bilimsel/sanatsal hazırlık programları

MADDE 14 – (1) Yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarında, nitelikleri aşağıda belirtilen adayların eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel/sanatsal hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans derecesini başvurdıkları yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programından farklı alanlarda almış olanlar,

b) Lisans derecesini Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans programı adayları,

c) Lisans veya yüksek lisans derecelerini Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan doktora/sanatta yeterlik adayları.

(2) Bilimsel/sanatsal hazırlık programına bu Yönetmeliğin 11 inci ve 12 nci maddelerine göre öğrenci olarak kabul edilir.

(3) Öğrencinin bilimsel/sanatsal hazırlık programında hangi dersleri alacağı, anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır.

(4) Bilimsel/sanatsal hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçmez. Ancak, bilimsel/sanatsal hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel/sanatsal hazırlık derslerinin yanı sıra enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(5) Bilimsel/sanatsal hazırlık programı ile ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer hususlar için öğrencinin ders aldığı programa ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.

(6) Bilimsel/sanatsal hazırlık programında geçirilecek süre en çok bir takvim yılıdır. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılmaz. Bu programda geçirilen süre, bu Yönetmelikte belirtilen yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programı sürelerine dahil edilmez.

Enstitüye kayıt

MADDE 15 – (1) Lisansüstü programlara kayıt hakkını kazanan asıl ve yedek adayların listesi enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Sonuçlar enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir. Kayıtlar, akademik takvimde belirtilen günlerde yapılır. Kazanan adaylar, süresi içinde kesin kayıtlarını yaptırır. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar kayıt haklarını kaybeder. Bu adayların yerine, başarılı bulunan yedek adaylar genel başarı değerlendirme sırası esas alınarak kabul edilebilir.

(2) Lisansüstü öğrencilik hakkı kazanan Türk ve yabancı uyruklu adaylar, enstitü tarafından duyurulan tarihlerde aşağıdaki belgeleri ve gerektiğinde enstitü tarafından belirlenen diğer belgeleri teslim ederek kesin kayıtlarını yaptırır. Kayıt için sahte veya tahrif edilmiş belge kullanan veya giriş sınavlarında sahtecilik yaptığı belirlenen kişilerin kayıt işlemleri iptal edilir.

(3) Türk ve yabancı uyruklu öğrencilerin kesin kayıtlarında aşağıdaki belgeler istenir:

a) Türk uyruklu öğrencilerden;

1) Yüksek lisans programına veya en az sekiz yarıyıl (dört yıl) süreli lisans öğreniminden sonra doktora/sanatta yeterlik programına kabul edilen adaylardan lisans diplomasının veya mezuniyet belgesinin aslı yada bunların Üniversitece onaylı suretleri; yüksek lisans yaptıktan sonra doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilenlerden tezli yüksek lisans diplomasının aslı veya Üniversitece onaylı sureti; Sağlık Bakanlığında uzmanlık yetkisi kazanmış ilgili fakülte mezunlarının doğrudan doktora programına kabul edilmeleri halinde lisans diplomasının ve yetki belgesinin aslı yada bunların Üniversitece onaylı suretleri,

2) ALES veya eşdeğer sınav sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı,

3) Yabancı dil veya eşdeğer sınav sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı,

4) Mezuniyet not ortalamasını gösteren not çizelgesinin (transkript) aslı veya Üniversitece onaylı sureti,

5) T.C. Kimlik Numarası beyanı,

6) Erkek adaylar için askerlikle ilişkisinin bulunmadığına dair yazılı beyan,

7) Bir kurum adına burslu okuyacak adaylardan, burslu okuyacağına dair belgenin aslı veya onaylı sureti,

8) 6 adet renkli vesikalık fotoğraf (4.5x6 cm.),

9) İlgili mevzuatla belirlenen öğrenci katkı payı veya ikinci öğretim ücretinin ödendiğini gösteren dekont.

b) Yabancı uyruklu öğrencilerden;

1) Lisans veya lisansüstü öğrenimini; Türkiye'de yapmış olanlardan bu fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen diploma ve belgeler, yabancı ülkelere alınmış diplomaların noterden onaylı tercümesi ve Yükseköğretim Kurulundan alınan denklik belgesinin aslı veya onaylı sureti,

- 2) Mezuniyet not ortalamasını gösteren not çizelgesinin (transkript) aslı veya Üniversitece onaylı sureti; yabancı ülkelerden alınanların noterden onaylı tercümesi,
- 3) Türkçe bildiğine dair sınav sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı,
- 4) Bilim sınavı sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı,
- 5) Öğrenim vizesi ve pasaport ile bunların tercümelerinin noter tasdikli suretleri,
- 6) İl emniyet müdürlüğünden alınan ikamet belgesinin aslı veya onaylı sureti,
- 7) 6 adet renkli vesikalık fotoğraf (4.5x6 cm.),
- 8) Burslu adaylardan, burslu okuyacağına dair belgenin aslı veya onaylı sureti,
- 9) İlgili mevzuatla belirlenen öğrenci katkı payı veya ikinci öğretim ücretinin ödendiğini gösteren dekont.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 16 – (1) Üniversitede veya diğer yükseköğretim kurumlarının lisansüstü programlarında en az bir yarıyıl öğrenim görmüş başarılı öğrenciler, Üniversitede yürütülen başka bir lisansüstü programa yatay geçiş yapmak için başvurabilir. Başvuruların kabul edilebilmesi için; ilgili anabilim/anasanat dalının olumlu ve gerekçeli görüşü alınarak Senato tarafından belirlenen kabul koşullarına uygunluğu incelenir ve enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır. Yüksek lisansta tez aşamasında, doktora/sanatta yeterlik sınavından sonra yatay geçiş yapılmaz.

(2) Tezsiz yüksek lisans programlarından tezli yüksek lisans programlarına geçiş yapılmaz.

(3) Üniversitenin lisansüstü eğitim-öğretim programlarına, yalnızca ders alma aşamasında olan öğrenciler yatay geçiş için başvuruda bulunabilir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 17 – (1) Bir yükseköğretim kurumunda lisans ya da lisansüstü öğrenim gören ya da bu öğrenimlerini tamamlayarak belirli bir konuda bilgi ve uygulama becerilerini artırmak isteyenler, ders sorumlusu ile ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilerek belirlenen derslere devam edebilir. Bu statüdeki öğrenciler bir yarıyıldan en çok iki ders alabilir. Bu öğrenciler tam zamanlı öğrenciler gibi izledikleri derslerin bütün koşullarına uymak ve derslerin bütün gereklerini yerine getirmek zorundadır.

(2) Özel öğrenciler öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(3) Özel öğrencilerin; dört yarıyılı geçirmemek kaydıyla, asıl öğrenci olmaları durumunda, özel öğrenci iken başardıkları lisansüstü derslerden kendi anabilim/anasanat veya bilim/sanat alanları ile ilgili olanlardan aldıkları krediler, izledikleri programdaki kredi toplamının yarısını geçirmemek koşulu ile danışmanı ve anabilim/anasanat dalı başkanının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile öğrencinin devam etmekte olduğu program için geçerli sayılabilir.

(4) Tam zamanlı öğrencisi bulunmayan derslere özel öğrenci kabul edilmez.

Yurt dışında ikamet eden adayların kabulü

MADDE 18 – (1) Yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşı ya da yabancı uyruklu adayların lisansüstü eğitim programlarına kabul koşulları, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulunun teklifi üzerine Senato tarafından belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt Yenileme, Ders Sınavları ve Değerlendirme

Kayıt yenileme

MADDE 19 – (1) Lisansüstü programlara kayıtlı öğrenciler; güz ve bahar yarıyılları başında, duyurulan tarihlerde, ilgili mevzuatla belirlenen katkı payı veya ikinci öğretim ücretini ödemek ve ilgili enstitü müdürlüğünce istenen kayıt yenileme işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdür. Katkı payı veya ikinci öğretim ücretini ödemeyenlerin kaydı yenilenmez; katkı payı ödemedikleri süre içinde kendilerine not çizelgesi, öğrenci belgesi, staj yazısı ve askerlik belgesi gibi belge verilmez.

(2) Öğrenciler her yarıyıl başında akademik takvimde belirtilen tarihlerde program yaptırıp kayıt yenilemek zorundadır. Öğrenciler enstitü kurulunca açılması kararlaştırılan dersler arasından, danışmanlarıyla birlikte belirleyecekleri dersleri program fişine işleyip öğrenci katkı payının ödendiğini gösteren belge ile birlikte enstitüye teslim eder. Bu işlemler tamamlanmadan öğrencinin kaydı yenilenmiş sayılmaz.

(3) Anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile öğrenciler yurt içi ve yurt dışındaki başka yükseköğretim kurumlarından da lisansüstü dersler alabilir. Yurt dışındaki üniversitelerle öğrenci değişimi programları kapsamında alınan dersler ve diğer yükseköğretim kurumlarından alınan dersler eğitim programlarındaki zorunlu derslere eşdeğer sayılır.

(4) Enstitü yönetim kurulunca kabul edilmiş bir mazereti yoksa öğrenci kaydını bizzat kendisi yaptırmak zorundadır. Mazereti nedeniyle, programını akademik takvimde belirtilen süre içinde yaptıramayan öğrenci, mazereti enstitü yönetim kurulunca kabul edildiği takdirde ders alma-bırakma günlerinde program yaptırabilir. Bu süre içinde de programını yaptırmayan öğrenci bir defaya mahsus olmak üzere, bunu izleyen yarıyıl başında programını yaptırır. Aksi halde öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Program yaptırmama nedeniyle kaybedilen süre öğrenim süresinden sayılır.

(5) Senato tarafından belirlenen haklı ve geçerli bir nedeni olmadan bir yarıyıl kaydını yenilemeyen öğrenciler, o yarıyıl sorumlu oldukları derslerden başarısız sayılır. Tez aşamasında ise, danışman/tez izleme komitesi tarafından o yarıyıl

değerlendirme dışı bırakılarak başarısız sayılır. Bu nedenlerle geçen süreler azami sürelerin hesaplanmasında dikkate alınır. İki defa kayıt yenilemeyen öğrencinin enstitüden kaydı silinir.

Ders alma ve bırakma

MADDE 20 – (1) Yarıyıl başında, danışman onayı ile ders olarak program yaptıran öğrenciler, akademik takvimde belirtilen ders alma-bırakma günlerinde danışmanın uygun görüşünü de alarak, o yarıyılın öğretim programında açılan başka dersleri programlarına ekleyebilir ya da programlarına aldıkları bazı dersleri bırakabilirler.

(2) Öğrenci, kredi transferi yapılan dersleri olsa bile, bağlı bulunduğu programın gerektirdiği toplam kredinin en az yarısını kendi programından almak zorundadır.

Kredi transferi

MADDE 21 – (1) Bir öğrencinin özel öğrenci statüsünde aldığı lisansüstü dersler dahil enstitüye kaydolmadan önceki son üç yıl içinde yurtiçi/yurtdışı yükseköğretim kurumlarından almış olduğu lisansüstü dersler; danışmanın görüşü, anabilim/anasanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla öğrencinin kayıtlı olduğu programa transfer edilebilir. Karşılıklı değişim programları çerçevesinde yurtdışındaki üniversitelerden alınan dersler; eğitim programında eşdeğer olan veya yerine sayılabilecek ders varsa bu derslerle birlikte, eşdeğer olan veya yerine sayılabilecek ders yoksa alınan ders seçmeli olarak kendi kodu, adı ve kredisi ile birlikte öğrencinin transkriptine işlenir.

(2) Yatay geçişler hariç, herhangi bir yüksek lisans programı süresince alınarak bu program için geçerli sayılan krediler, doktora/sanatta yeterlik programına transfer edilmez.

Devam zorunluluğu

MADDE 22 – (1) Teorik ve uygulamalı derslere devam zorunludur. Teorik derslerin % 70'ine ve uygulamalı derslerin % 80'ine devam etmeyen öğrenci, o ders ya da derslerin yarıyıl sonu genel sınavlarına alınmaz ve öğrenciye F1 notu verilerek devamsızlıktan başarısız sayılır.

Sınavlar

MADDE 23 – (1) Yıl boyunca yapılacak sınavlar şunlardır:

a) Ara sınav: Derslerde ara sınav yapılabilir. Yarıyıl süresince yaptırılan proje, ödev, laboratuvar, atölye ve benzeri çalışmalar da ara sınav yerine geçebilir.

b) Genel sınav: Bir dersin genel sınavı, o dersin tamamlandığı yarıyıl sonunda yapılır. Dersi programına alarak devam koşulunu yerine getiren öğrenci, belirlenen gün ve saatte o dersin genel sınavına girmek zorundadır. Genel sınava girmeyen öğrenciye F2 notu verilir.

c) Mazeret sınavı: Mazeret sınavı ara ve genel sınavlar yerine kullanılabilir. Mazereti enstitü yönetim kurulu kararı ile kabul edilen öğrenci; ara sınav haklarını aynı yarıyıl içinde, genel sınav haklarını genel sınavların bitiminden itibaren bir ay içinde kullanır. Mazeret sınavı tarihi anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

Ders başarı notunun hesaplanması

MADDE 24 – (1) Bir derste başarı durumu ders başarı notu ile belirlenir. Ders başarı notu, öğrencinin yarıyıl içinde ara sınavlar, uygulamalı çalışmalar, ödevler gibi çalışmalarda gösterdiği başarı ve genel sınavın birlikte değerlendirilmesi ile elde edilir. Yarıyıl içi değerlendirmelerin ders başarı notuna etkisi en çok %50 olabilir.

(2) Lisansüstü derslerin dönem sonu sınavları, sınavı yapan öğretim üyesi veya üyeleri tarafından 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Dönem sonu sınavında başarılı sayılmak için yüksek lisans öğrencilerinin 100 üzerinden en az 70, doktora/sanatta yeterlik öğrencilerinin ise en az 75 puan almaları gerekir.

(3) Lisansüstü derslerde bütünleme sınavı açılmaz. Başarısız olunan bir dersi öğrenci azami ders alma süresi içinde tekrar alabilir veya zorunlu ders olmamak koşuluyla o dersin yerine aynı kredi değerinde başka bir dersi de alabilir. Öğrenciler enstitü yönetim kurulu kararı ile genel not ortalamalarını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersleri tekrarlayabilir.

(4) Öğrencilere, lisansüstü program çerçevesinde aldıkları her ders için; öğretim elemanları tarafından aşağıda belirtilen başarı puanları, başarı puanının karşılığı harf notları ve katsayıları verilir:

a)	<u>Puan</u>	<u>Harf Notu</u>	<u>Katsayı</u>
	90-100	AA	4.0
	85-89	BA	3.5
	80-84	BB	3.0
	75-79	CB	2.5
	70-74	CC	2.0
	65-69	DC	1.5
	60-64	DD	1.0
	50-59	FD	0.5
	49 ve aşağısı	FF	0

b) Yukarıdaki puanlamada Avrupa Kredi Transfer Sistemi (ECTS) kullanılacak ise, enstitü yönetim kurulunca belirlenecek çizelgeye göre notlandırma yapılır.

c) Derse devam yükümlülüklerini veya ders uygulamalarına ilişkin koşulları yerine getiremediği için sınava girme hakkını elde edemeyen öğrencilere DZ (devamsız) notu verilir. (DZ) notu, not ortalaması hesabında (FF) notu olarak işlem görür.

ç) Tez çalışmalarını başarı ile sürdürmekte olan öğrencilere Başarılı (BŞ), başarı ile sürdüremeyen öğrencilere başarısız (BŞZ) notu verilir. Doktora eğitiminde bu değerlendirme; tez izleme komitesi raporlarına, yüksek lisansta tez danışmanının değerlendirmesine dayanılarak yapılır. Ayrıca, uzmanlık alan dersleri de başarılı (BŞ) ya da başarısız (BŞZ) olarak değerlendirilir.

d) DZ, BŞ notları genel not ortalamalarına katılmaz. Yabancı dilde hazırlanan not belgelerinde bu harf notları, sırası ile (NA notapplicable, S satisfactory) olarak yazılır.

e) Öğrencilerin yarıyıl sonundaki başarı durumu, her dönem sonunda ağırlıklı not ortalamaları enstitüler tarafından hesaplanarak belirlenir. Bir öğrencinin bir dersten aldığı ağırlıklı not, o dersin kredi değeri ile öğrencinin aldığı dönem ders notu katsayısının çarpımı ile elde edilir. Herhangi bir ağırlıklı dönem notu ortalamasını bulmak için, o dönemde öğrencinin bütün derslerden aldığı ağırlıklı notların toplamı, alınan derslerin kredi değeri toplamına bölünür. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki hane olarak gösterilir. Dönem notu ortalaması, öğrencinin lisansüstü programa kabul edilışinden itibaren bu Yönetmelikte belirlenen en az ders yükünü tamamlamak amacıyla almış olduğu derslerin tümü dikkate alınarak hesaplanır. Dönem not ortalamasına tekrar edilen derslerden alınan en son not katılır. Bütün notlar öğrencinin not belgesine geçirilir. Bütün yarıyılların ortalaması olan genel not ortalaması 3,75'in üstünde olan öğrenciler üstün başarılı sayılır.

Sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 25 – (1) Maddi hatalar nedeniyle sınav sonuçlarına itirazı olan öğrenci bu itirazını, sınav sonuçlarının ilanından itibaren en geç iki hafta içinde ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığına yazılı olarak yapabilir. Bu itiraz ders sorumlusuna iletilir. Değerlendirmede maddi hata görülürse, gerekli not düzeltmesi yapılarak enstitü müdürlüğüne bildirilir.

Akademik ortalamanın hesabı

MADDE 26 – (1) Bir dersin kredisi ile başarı notu katsayısının çarpımı o dersin ağırlıklı puanını verir. Akademik ortalama, öğrencinin bir lisansüstü programa yazılmasından itibaren aldığı derslerin ağırlıklı puanlarının toplamının aynı derslerin kredi toplamına bölünmesiyle elde edilir. Bu hesaplamada bölme işlemi virgülden sonra iki basamak yürütülür. Öğrencinin aldığı G ve H notları akademik ortalama hesaplanırken dikkate alınmaz.

İlişik kesme

MADDE 27 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde lisansüstü programlara devam etmekte olan öğrencilerin enstitü ile iliışı kesilir:

a) Üst üste veya aralıklı olarak iki kez kaydını yenilemeyen,
b) Bilimsel/sanatsal hazırlık programlarının süresi sonunda başarılı olamayan,
c) Tezsiz/sanat eseri raporsuz yüksek lisans programlarında başarısız olduğu ders sayısını dördüncü yarıyılın sonuna kadar dört ve daha aza indiremeyenler ile altıncı yarıyıl sonuna kadar bütün derslerden başarılı olamayan ya da başarılı olduğu halde akademik ortalaması 2.00'in altında olan,

ç) Tezsiz yüksek lisans programlarında dönem projesinde iki kez başarısız olan,

d) Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlıkları tarafından belirlenen en az ders yükünü tezli yüksek lisans programında dört, tezsiz yüksek lisans programında altı, İkinci öğretimde tezsiz yüksek lisans programında sekiz ve yüksek lisans derecesi ile kabul edilenlerden doktora/sanatta yeterlik programında dört yarıyıld, lisans derecesi ile kabul edilenlerden doktora/sanatta yeterlik programını altı yarıyıld tamamlamayan,

e) Tezli/sanat eseri raporlu yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programlarına yüksek lisans derecesiyle girip en az ders yükünü ve seminer dersini dördüncü yarıyılın; doktora/sanatta yeterlik programlarına lisans derecesiyle girip en az ders yükünü altıncı yarıyılın sonuna kadar başarıyla tamamlayamayan ya da bu süreler sonunda bütün derslerden başarılı olduğu halde akademik ortalaması yüksek lisans programlarında 2.50, doktora/sanatta yeterlik programlarında 3.00'in altında olan,

f) Doktora/sanatta yeterlik tez/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu çalışmaları tez izleme komitesi tarafından üst üste iki defa ya da toplam üç defa başarısız kabul edilen,

g) Uzmanlık alan derslerinden üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız olan,

ğ) KPDS, ÜDS veya ilgili yabancı dil yeterlik sınavından bu Yönetmelikte belirtilen süre içerisinde başarılı olamayan doktora/sanatta yeterlik öğrencilerinin,

h) Doktora/sanatta yeterlik sınavlarında ikinci kez başarısız olan,

ı) Doktora/sanatta yeterlik tez/sanatta yeterlik eseri çalışması önerisi jüri tarafından ikinci kez reddedilen,

i) Tezi/sanat eseri raporu veya sanatta yeterlik eseri çalışması raporu Jüri tarafından reddedilen,

j) Düzeltilmiş tezi jüri tarafından kabul edilmeyen,

k) Düzeltilmiş tezini/sanat eseri raporu veya sanatta yeterlik eseri çalışması raporunu jüriye zamanında teslim etmeyen ve bu nedenle savunma sınavına girmeyen,

l) Yüksek lisans tez önerisi üçüncü yarıyılın program haftasına kadar kabul edilmeyen,

m) Programları süresi içinde tamamlayamayan,

n) Doktora/sanatta yeterlik sınavından sonra yeterlik komitesi tarafından alınması istenen derslerde gerekli başarıyı gösteremeyen,

o) Yüksek lisans diploması ile doktora başvuran ve koşullarını yerine getirdiği halde beş yarıyıl sonuna kadar yeterlik sınavına girmeyen ya da lisans derecesi ile doktora başvuran ve koşullarını yerine getirdiği halde yedinci yarıyıl sonuna kadar yeterlik sınavına girmeyen doktora öğrencilerinin,

ö) Yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almış olan.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezli/Sanat Eseri Raporlu Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 28 – (1) Tezli veya sanatta yüksek lisans programları öğrencilerinin yüksek lisans tezi yerine hazırlayabilecekleri yazılı sanat eseri raporlu yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bir bilim /sanat alanında, belirli bir bilgi ve beceri birikimi edinmesine ek olarak, bilimsel araştırma ya da sanatsal bir çalışma yapmasını, bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneği kazanmasını sağlamaktır.

(2) Bir sanat alanında yüksek lisans öğrenimi yapan öğrenci, ders, seminer ve uygulama çalışmalarına ek olarak bir tez çalışması ya da tez çalışması yerine geçebilecek sanat eseri raporu hazırlar.

(3) Tezli/sanat eseri raporlu yüksek lisans programı, toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer dersi ve uzmanlık alan dersleri ile tez/sanat eseri raporu çalışmasından oluşur. Seminer ve uzmanlık alan dersleri kredisiz olup, başarılı ve başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, en geç üçüncü yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez/sanat eseri raporu çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.

(4) Yüksek lisans öğrencisinin alacağı derslerin en çok iki tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans derslerinden seçilebilir.

(5) Ayrıca dersler, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir. Enstitü yönetim kurulu önerisi ile enstitü kurulu disiplinler arası nitelikte zorunlu veya seçmeli entegre dersler açılmasına karar verebilir.

Süre

MADDE 29 – (1) Tezli/sanat eseri raporlu yüksek lisans programını tamamlama süresi dört yarıyıldır.

(2) Dört yarıyıl sonunda kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan ya da başarılı olduğu halde akademik ortalaması 2.50'nin altında olan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Tez/sanat eseri raporu çalışmalarına ikinci yarıyıldan başlayan öğrenci, tezli yüksek lisans programını daha önce de tamamlayabilir.

(4) Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca süresi içinde çalışmalarını başaramayacağı veya gerekli koşulları yerine getiremeyeceği anlaşılan öğrencinin kaydı dört yarıyıldan önce de silinebilir.

(5) Kredili derslerini ve seminer dersini bitiren ve akademik ortalaması 2.50'nin üzerinde olan, ancak tez/sanat eseri raporu çalışmasını dördüncü yarıyıl sonuna kadar tamamlayamadığı için tez/sanat eseri raporu savunma sınavına giremeyen öğrenciye danışmanın ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile tezini/sanat eseri raporunu jüri önünde savunması için en fazla iki yarıyıl ek süre verilebilir. Bu süre sonunda tezini/sanat eseri raporunu bitirip savunma sınavına giremeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Yüksek lisans tezi/sanat eseri raporu önerisi ve danışmanın atanması

MADDE 30 – (1) Tez/sanat eseri raporunun konusu ve başlığı; öğrenci, danışmanı tarafından belirlenir. Öğrenci tarafından, danışmanı denetiminde hazırlanacak tez/sanat eseri raporu önerisi, ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunda değerlendirildikten sonra, öğrencinin yüksek lisans programına başlamasından itibaren en geç ikinci yarıyıl sonuna kadar anabilim/anasanat dalı başkanlığınca enstitüye bildirilir. Bu öneri enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Tez/sanat eseri raporu konusu üzerinde daha sonra yapılması istenen değişiklikler, enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılabilir. Üçüncü yarıyıl program haftasına kadar tez önerisi vermeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans programında, enstitü anabilim dalı akademik kurulu; her öğrenci için öğrencinin önceki bilimsel/sanatsal çalışmalarını, çalışmak istediği alanı ve danışman tercihini de dikkate alarak bir tez/sanat eseri raporu konusu ve tez/sanat eseri raporu danışmanını en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar ilgili enstitüye önerir. Tez/sanat eseri raporu danışmanı, anabilim dalındaki öğretim üyeleri, başka anabilim dalı ya da başka yükseköğretim kurumlarındaki öğretim üyeleri arasından önerilir. Tez/sanat eseri raporu danışmanı önerisi enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Tez/sanat eseri raporu çalışmasının niteliğinin birden fazla tez/sanat eseri raporu danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez/sanat eseri raporu danışmanı atanabilir. Danışman atanmasında, bir danışmana düşecek lisansüstü öğrenci sayısı enstitü anabilim dalının özelliği dikkate alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(3) Danışman, tez/sanat eseri raporu projesinin enstitü yönetim kurulunca kabulünü izleyen yarıyıl başından itibaren her yarıyıl danışmanı olduğu öğrenciler için, tüm diğer akademik ve idari yük ve görevlerine ek olarak uzmanlık alanı dersi adlı bir ders açabilir. Her öğrenci, açılan uzmanlık alanı dersini almakla yükümlüdür. Uzmanlık alan dersine ilişkin esaslar, enstitü kurulunca kararlaştırılır ve enstitü yönetim kurulu tarafından uygulanır.

Yüksek lisans tezi/sanat eseri raporu savunma sınavı jürisi

MADDE 31 – (1) Tezli yüksek lisans/sanat eseri raporu programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitü tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini/sanat eseri raporunu jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Yüksek lisans tez/sanat eseri raporu jürisi, ilgili enstitü anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez/sanat eseri raporu danışmanı ve en az biri Üniversite içindeki başka bir anabilim dalından veya başka bir Üniversiteden olmak üzere beş veya üç kişiden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması halinde, varsa ikinci danışman jüri üyesi olamaz.

(3) Tez/sanat eseri raporu, savunma sınavı tarihinden en az bir ay önce asil ve yedek jüri üyelerine sunulmak üzere ciltlenmemiş basılı şekilde anabilim/anasanat dalı başkanlığına, bir kopyası CD olarak enstitüye teslim edilir. Tez/sanat eseri raporu, anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından sınavdan en az onbeş gün önce jüri üyelerine ulaştırılır.

(4) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde kişisel raporlarını hazırlayarak toplanır ve öğrenciyi tez/sanat eseri raporu sınavına alır.

Yüksek lisans tezi/sanat eseri raporu savunma sınavı

MADDE 32 – (1) Tez/sanat eseri raporu savunma sınavı, tez çalışmasının/sanat eseri raporunun sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Savunma sınavı adayın çalışmasıyla ilgili konularda bilgi, yorumlama ve sentez gücünü değerlendirmeyi amaçlar. Savunma sınavı dinleyicilere açık olarak yapılır, yeri ve tarihi en az bir hafta önceden anabilim/anasanat dalı başkanlığınca ilan edilir. Sınav; en az 45, en çok 90 dakika sürelidir.

(2) Savunma sınavına mazereti nedeniyle katılamayan asil üyeler yerine, ilgili anabilim/ anasanat dalı başkanlığınca yedek üyeler davet edilir. Savunma sınavı eksik üye ile yapılmaz. İlan edilen günde yapılamayan sınav için durum bir tutanakla tespit edilerek enstitüye bildirilir ve onbeş gün içinde ikinci bir sınav yapılır. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme enstitü yönetim kurulu karar verir.

(3) Tez/sanat eseri raporu savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez/sanat eseri raporu hakkında salt çoğunlukla kabul, düzeltme veya ret kararı verir. Jüri üyelerinin bireysel raporları ile jüri kararı en geç üç işgünü içinde bir tutanakla anabilim/anasanat dalı başkanlığınca enstitü müdürlüğüne bildirilir.

(4) Tezi kabul edilen öğrenci, jüri üyelerinin de önerileriyle son haline getirilmiş tezini, enstitü tez yazım kurallarına uygun şekilde hazırlayıp ciltlenmiş olarak, en geç bir ay içerisinde enstitüye teslim eder.

(5) Tezi/sanat eseri raporu hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye enstitü yönetim kurulu kararı ile en çok üç ay ek süre verilir. Bu süre içinde, öğrenci gerekli düzeltmeleri yaparak anabilim/anasanat dalı başkanlığınca enstitüye bildirilen tarih ve yerde tezini/sanat eseri raporunu jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da tezi/sanat eseri raporu kabul edilmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Jüri, genel olarak ilk savunma sınavı jürisi ile aynıdır.

(6) Yüksek lisans tezi/sanat eseri raporu reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

ALTINCI BÖLÜM

Tezsiz/Sanat Eseri Raporsuz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 33 – (1) Tezsiz/sanat eseri raporsuz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konularda kapsamlı bilgi ve bunlara ilişkin uygulama beceri ve deneyimi kazandırmaktır. Tezsiz/sanat eseri raporsuz yüksek lisans programı genel olarak ikinci öğretimde yürütülür.

(2) Ortaöğretim alan öğretmenlerinin yetiştirilmesine yönelik açılan tezsiz yüksek lisans programları da bu program kapsamında yürütülür.

(3) Tezsiz/sanat eseri raporsuz yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir. Bu program, toplam 30 krediden az olmamak koşuluyla en az on ders ile bir dönem projesi dersinden oluşur. Dönem projesinin kapsamı, koşulları enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir. Dönem projesi dersi kredisiz olup, başarılı ya da başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıl dönemi projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır. Enstitü anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile bir yeterlik sınavı da yapılabilir.

(4) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi, lisans döneminde alınmamış olması koşuluyla, lisans derslerinden seçilebilir.

(5) Öğretim elemanları tezsiz yüksek lisans programlarına kayıt yaptıramaz.

(6) İlgili anabilim dalı veya anasanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile tezsiz yüksek lisans programına kabul için özel koşullar konulabilir.

Süre ve danışmanın atanması

MADDE 34 – (1) Tezsiz/sanat eseri raporsuz yüksek lisans programını tamamlama süresi en fazla altı yarıyıldır.

(2) Altıncı yarıyıl sonunda almadığı ve/veya alıp başarısız olduğu ders sayısı dönem projesi dersi dahil dörtten fazla olan öğrencinin ilişkisi kesilir. İkinci öğretim programlarında en fazla sekiz yarıyıldır. Bu Yönetmelik uyarınca başarısız olan öğrencinin enstitü ile ilişkisi bu süreden önce de kesilebilir.

(3) Dördüncü yarıyıl sonunda almadığı ve/veya alıp başarısız olduğu ders sayısı dönem projesi dersi dahil dört ya da daha az olan ve/veya bütün derslerden başarılı olduğu halde genel akademik ortalaması 2,50'nin altında olan öğrenciye iki yarıyıl ek süre verilir. Bu süre sonunda bütün derslerinden başarılı olamayan ya da başarılı olduğu halde genel akademik ortalaması 2,50'nin altında olan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programında, enstitü anabilim dalı akademik kurulu her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler. Danışman atanması enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Danışman atanmasında, bir danışmana düşecek lisansüstü öğrenci sayısı enstitü anabilim dalının özelliği dikkate alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Doktora/Sanatta Yeterlik Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 35 – (1) Doktora/sanatta yeterlik programının amacı; öğrenciye alanında gerekli bilgi birikimini kazandırmak için imkan sağlamak, bağımsız araştırma yapmak, bilimsel bulgu ve olayları geniş ve derinlemesine bir bakış açısıyla irdeleyerek yorum yapmak ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli yeteneği kazandırmak ya da özgün bir sanat eserinin veya tasarımın ortaya konulmasını müzik, sinema ve sahne dallarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılık sergilemeyi sağlamaktır. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin;

- (a) Bilime yenilik getirme,
- (b) Yeni bir bilimsel yöntem geliştirme,
- (c) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

(2) Doktora/sanatta yeterlik programı, enstitüde yürütülen programlardan birinde ve/veya Üniversite içinde ya da yurt içi/yurt dışı diğer yükseköğretim kurumlarıyla ortaklaşa düzenlenmiş programlar şeklinde de yürütülebilir. Bu programlar, Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği esaslar çerçevesinde yürütülür.

(3) Doktora/sanatta yeterlik programı; ders, yeterlik sınavı, tez/sanatta yeterlik eseri çalışması önerisi, tez çalışması/sanatta yeterlik eseri çalışması ve tez/sanatta yeterlik eseri çalışması savunma sınavından oluşur.

(4) Sanatta yeterlik eğitimi tezli ya da sanatta yeterlik eseri çalışması şeklinde yürütülür.

(5) Doktora/sanatta yeterlik programı; yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci için, yedi dersten az olmamak koşuluyla toplam en az 21 kredi; lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci için, ondört dersten az olmamak koşuluyla en az 42 kredi değerindeki ders ve uygulamalar ile tez/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu, sergi, proje, film, gösteri, resital, konser, temsil gibi çalışmalardan oluşur. Bu çalışmaların öngörülen süreler içerisinde başarıyla tamamlanması gerekir.

(6) Doktora/sanatta yeterlik öğrencisinin alacağı lisans dersleri, doktora/sanatta yeterlik ders yüküne ve kredisine sayılmaz.

(7) Lisansüstü dersler, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir. Enstitü yönetim kurulunun önerisi ile enstitü kurulu disiplinler arası nitelikte zorunlu veya seçmeli entegre dersler açılmasına karar verebilir. Her yarıyılın ilk iki haftası içerisinde ders değişikliği, ders ekleme ve ders bırakma yapılabilir.

Süre ve danışmanın atanması

MADDE 36 – (1) Doktora/sanatta yeterlik programını tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için en az altı, en fazla sekiz yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için en az sekiz, en fazla on yarıyıldır.

(2) Doktora/sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için en fazla dört, lisans derecesi ile kabul edilenler için en fazla altı yarıyıldır. Bu süre içinde derslerini başarıyla tamamlayamayan ya da tüm derslerden başarılı olduğu halde akademik ortalaması 3.00'ın altında olan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Derslerini başarıyla tamamlayan, doktora/sanatta yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez/sanatta yeterlik eseri çalışması önerisi kabul edilen öğrenci, tez/sanatta yeterlik eseri çalışması izleme komitesi denetiminde bir tez/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu hazırlamak ve tez/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu savunma sınavına girmek zorundadır.

(4) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilip sekizinci yarıyılın sonuna kadar; lisans derecesi ile kabul edilip onuncu yarıyılın sonuna kadar tez çalışmasını/sanatta yeterlik eseri çalışması raporunu tamamlayamadığı için tez/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu savunma sınavına giremeyen öğrenciye, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla tezini jüri önünde savunması için en fazla dört yarıyıl ek süre verilebilir.

(5) Enstitü anabilim dalı akademik kurulu her öğrenci için öğrencinin bilimsel/sanatsal faaliyetlerini, çalışmak istediği alanı ve danışman tercihini dikkate alarak, tez danışmanını enstitüye önerir. Tez danışmanı önerisi enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Tez danışmanı en geç üçüncü yarıyıl sonuna kadar atanır. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanını gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. Danışman atanmasında, bir danışmana düşecek lisansüstü öğrenci sayısı enstitü anabilim dalının özelliği dikkate alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

Yabancı dil yeterlik koşulu

MADDE 37 – (1) Doktora/sanatta yeterlik derslerini başarıyla tamamlayan öğrencinin doktora/sanatta yeterlik sınavına girebilmesi için, ÜDS'den 100 üzerinden 55 puandan az olmamak şartıyla Senato tarafından belirlenen puanları alması veya eşdeğerliği Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen KPDS, TOEFL, IELTS ve benzeri sınavların birinden başarılı olması gerekir.

(2) Yabancı uyruklular kendi anadili dışındaki diğer yabancı dillerden veya Türkçe'den sınava girerler.

(3) Yabancı dil yeterlik koşulunu yerine getiremeyen doktora/sanatta yeterlik öğrencilerine yabancı dillerini geliştirebilmeleri için en çok bir takvim yılı süre verilebilir ve bu süre sonunda da başarılı olamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Bu süre eğitim-öğretim süresinden sayılmaz.

Doktora/sanatta yeterlik sınavı

MADDE 38 – (1) Doktora/sanatta yeterlik sınavı; öğrencinin bilim alanında temel konular ve doktora/sanatta yeterlik eseri çalışması ile ilgili konularda bilimsel düşünme, bilimsel yöntemleri özümseme, bağımsız bir araştırmayı yaratabilme yeterliliğini değerlendirmeye yönelik olarak yapılır ve öğrencinin kapsamlı bilgi ve beceri ile sentez ve yaratıcılık gücüne sahip olup olmadığının sınanmasını amaçlar. Doktora/sanatta yeterlik sınavları Haziran-Temmuz ve Aralık-Ocak aylarında olmak üzere yılda iki kez yapılır. Derslerini başarı ile tamamlayan ve yabancı dil yeterlik koşulunu yerine getiren öğrenci takip eden ilk sınav döneminde doktora/sanatta yeterlik sınavına alınır. Sınavın tarih ve saati anabilim/anasanat dalının bildirimini ile enstitü müdürlüğünce ilan edilir.

(2) Doktora /sanatta yeterlik sınavı, anabilim/anasanat dalı akademik kurulunca belirlenip anabilim/anasanat dalı başkanlığınca önerilen ve enstitü yönetim kurulunca onaylanan, yeterlik sınav jürisi tarafından düzenlenir ve yürütülür.

(3) Doktora/sanatta yeterlik programına yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci, programa kaydolduğu tarihten itibaren en geç beşinci yarıyılın; lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Belirtilen süreler sonunda doktora/sanatta yeterlik sınavına mazeretsiz olarak girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Doktora/sanatta yeterlik sınavı, anabilim/anasanat dalı akademik kurulunca belirlenip anabilim/anasanat dalı başkanlığınca önerilen ve enstitü yönetim kurulunca atanan beş kişilik doktora/sanatta yeterlik sınav jürisi tarafından yapılır. Jüri biri tez danışmanı ve en az biri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere beş asil ve en az biri başka yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek öğretim üyesinden oluşur.

(5) Doktora/sanatta yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Doktora/sanatta yeterlik sınavı jürisi öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı ya da başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Gerekçeli ve yazılı bu karar anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç işgünü içinde ilgili tutanakla birlikte enstitü müdürlüğüne bildirilir.

(6) Doktora/sanatta yeterlik komitesi gerekli gördüğü durumlarda, yeterlik sınavında başarılı olan bir öğrencinin en çok üç ders daha almasını isteyebilir. Fazladan alınacak ders/dersleri yeterlik sınavından sonraki iki yarıyıl içinde başarıyla tamamlayamayan ya da bu ders/derslerin akademik ortalaması 3.00 veya üzerinde olmayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(7) Doktora/sanatta yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki dönemde tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(8) Lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programına kabul edilmiş olan ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış, 21 kredi almış ve en az bir seminer sunmuş olan bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir. İlgili anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla tez aşamasından devam edebilir.

Tez /sanatta yeterlik eseri çalışması

MADDE 39 – (1) Derslerini başarıyla tamamlayan, yeterlik sınavında başarılı olan ve tez/sanatta yeterlik eseri çalışması önerisi kabul edilen öğrenci; bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama, niteliklerinden en az birini yerine getiren bir doktora tezini veya özgün bir sanat eseri oluşturma, özgün bir proje geliştirme, üstün uygulama ve yaratıcılık gerektiren bir konser ya da resital icra etme/yönetme veya bir sahne eserini üstün bir uygulama ve yaratıcılıkla sahnede sergileme/yönetme niteliklerinden en az birini taşıyan bir sanat eseri çalışması ile bu çalışmayı belgeleyen ve açıklayan sanatta yeterlik eseri çalışması raporunu tez izleme/sanatta yeterlik eseri çalışması komitesi gözetiminde hazırlar.

(2) Enstitüler tez/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu çalışmalarının en üst düzeyde bilimsel/sanatsal kalite ve etik ilkelere göre yapılmasını sağlayacak düzenlemeleri yapar ve enstitü yönetim kurulu tez süreci ile ilgili şikâyetleri ve sorunları da değerlendirir. Bu amaçla, tez/sanatta yeterlik eseri çalışması raporuna ait kayıtları incelemeyi talep edebilir.

Tez/sanatta yeterlik eseri çalışması izleme komitesi

MADDE 40 – (1) Doktora/sanatta yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için, bir ay içinde, doktora/sanatta yeterlik komitesi tarafından belirlenip enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunca atanan tez/sanatta yeterlik eseri çalışması izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez/sanatta yeterlik eseri çalışması izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez/sanatta yeterlik eseri çalışması danışmanından başka, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. Üyelerin belirlenmesinde, özellikle disiplinler arası nitelikteki tez çalışmalarında ilgili disiplinin öğretim üyelerinin yer almasına dikkat edilir. İkinci tez danışmanı ve başka üniversitelerle birlikte yürütülen programlarda, diğer üniversiteden atanan danışman komite toplantılarına katılabilir.

(3) Yurtdışındaki üniversitelerle birlikte yürütülen programlarda ya da tez/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu çalışmasını yurtdışında yapmak üzere izin verilen öğrenciler için; danışmanı yada gönderildikleri kurum içinden atanan ikinci danışmanı, tez/sanatta yeterlik eseri çalışması izleme komitesi raporuna esas teşkil edecek bir raporu komite toplantılarından önce anabilim/anasanat dalı başkanlıklarına iletir. Teslim edilen bu raporun komiteye gönderilmesinden anabilim/anasanat

dalı başkanlığı sorumludur. Tez/sanatta yeterlik eseri çalışması izleme komitesi, gönderilen raporu değerlendirerek kendi raporuna ekler.

(4) Tez/sanatta yeterlik eseri çalışması izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun gerekçeli önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunun onayı ile komite üyeliklerinde değişiklik yapılabilir.

Tez/sanatta yeterlik eseri çalışması önerisi savunması

MADDE 41 – (1) Doktora/sanatta yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan öğrenci, yeterlik sınav tarihinden itibaren en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez/sanatta yeterlik eseri çalışması önerisini tez/sanatta yeterlik eseri çalışması izleme komitesinin önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisiyle ilgili yazılı bir raporu sözlü savunma sınavı tarihinden en az onbeş gün önce tez/sanatta yeterlik eseri çalışmasını danışmanına verir, bu öneri danışman tarafından komite üyelerine dağıtılır.

(2) Tez/sanatta yeterlik eseri çalışması izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez/sanatta yeterlik eseri çalışması önerisini inceleyerek adayı savunma sınavına alır. Sınav dinleyicilere açık olarak yapılır. Sınav sonunda komite öneriyi kabul ya da ret eder. Kararlar salt çoğunlukla alınır. Gerekçeli bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca üç işgünü içinde ilgili tutanakla birlikte enstitü müdürlüğüne gönderilir.

(3) Tez/sanatta yeterlik eseri çalışması önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve tez/sanatta yeterlik eseri çalışması konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir tez /sanatta yeterlik eseri çalışması izleme komitesi oluşturulabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde; danışman ve tez/sanatta yeterlik eseri çalışması konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez/sanatta yeterlik eseri çalışması önerisi savunma sınavına alınır. Tez/sanatta yeterlik eseri çalışması önerisi ikinci savunmada da reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez/sanatta yeterlik eseri çalışması önerisi kabul edildikten sonra, tez/sanatta yeterlik eseri çalışması izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az onbeş gün önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar ve istenirse bu raporu komite toplantısında sözlü olarak savunur. Bu raporda, o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve sonraki dönemde yapılacak çalışmalar belirtilir. Öğrencinin çalışmaları komite üyelerince başarılı ya da başarısız olarak belirlenir. Komite raporu, anabilim/anasanat dalı başkanlığınca toplantı tarihini izleyen üç işgünü içinde enstitü müdürlüğüne gönderilir. Komite tarafından üst üste iki kez veya toplam olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Tez/sanatta yeterlik eseri çalışması savunma sınavı jürisi

MADDE 42 – (1) Doktora/sanatta yeterlik programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitü tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini/sanatta yeterlik eseri çalışması raporunu jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Doktora tezi/sanatta yeterlik eseri çalışması savunma sınavı jürisi, tarihi ve yeri ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir. Jüri; öğrencinin tez/sanatta yeterlik eseri çalışması izleme komitesinde bulunan üç öğretim üyesinden ve en az biri başka bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünden olmak üzere beş asıl iki yedek öğretim üyesinden oluşur.

(3) Tez/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu, savunma sınavı tarihinden en az bir ay önce asıl ve yedek jüri üyelerine sunulmak üzere dokuz kopyası ciltlenmiş basılı şekilde anabilim /anasanat dalı başkanlığına, bir kopyası CD olarak enstitüye teslim edilir.

Doktora tezi/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu savunma sınavı

MADDE 43 – (1) Jüri; tez/sanatta yeterlik eseri çalışması raporunun kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi savunma sınavına alır. Tez/ sanatta yeterlik eseri çalışması raporu savunma sınavı tezin/sanatta yeterlik eseri çalışması raporunun sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Savunma sınavı adayın çalışmasıyla ilgili konularda bilgi, yorumlama ve sentez gücünü değerlendirmeyi amaçlar. Savunma sınavı dinleyicilere açık olarak yapılır ve yeri ile tarihi en az onbeş gün önceden anabilim/anasanat dalı başkanlığınca ilan edilir. Sınav; en az 60, en çok 120 dakika sürelidir.

(2) Bu toplantıya mazereti nedeniyle katılamayan asil üyeler yerine, ilgili anabilim/ anasanat dalı başkanlığınca yedek üyeler davet edilir. Jüri toplantıları eksik üyeli yapılmaz. İlan edilen günde yapılamayan jüri toplantısı için durum bir tutanakla tespit edilerek enstitüye bildirilir. Enstitü müdürlüğünün görüşü de alınarak en geç onbeş gün içinde ikinci bir toplantı günü belirlenir. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme enstitü yönetim kurulu karar verir.

(3) Tez/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu hakkında salt çoğunlukla kabul, düzeltme veya ret kararı verir. Jüri üyelerinin bireysel raporları ve jüri kararı en geç üç işgünü içinde bir tutanakla anabilim/anasanat dalı başkanlığınca ilgili enstitü müdürlüğüne bildirilir.

(4) Tezi kabul edilen öğrenci, jüri üyelerinin de önerileriyle son haline getirilmiş tezini, enstitü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlayıp ciltlenmiş olarak, en geç bir ay içerisinde enstitüye teslim eder.

(5) Tezi/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye, enstitü yönetim kurulu kararı ile en çok altı ay ek süre verilir. Bu süre içinde, öğrenci gerekli düzeltmeleri yaparak anabilim/anasanat dalı başkanlığınca enstitüye bildirilen tarih ve yerde tezini/sanatta yeterlik eseri çalışması raporunu jüri önünde yeniden savunur.

Bu savunma sonunda da tezi/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu kabul edilmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Jüri, genellikle ilk savunma sınavı jürisi ile aynıdır.

(6) Doktora tezi/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Mazeretler, İzinler, Muafiyetler, Mezuniyet ve Diploma

Mazeretler

MADDE 44 – (1) Öğrenci, belgeye dayalı olarak sunduğu mazeretinin enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi halinde mazeretli sayılır. Sağlık mazereti enstitü yönetim kurulunca kabul edilen öğrenci, mazereti süresince derslere devam edemez ve sınavlara giremez. Aksi halde bu sürede girilen sınavların notları ya da sonuçları geçersiz sayılır.

(2) Öğrenci, mazeretinin bitiminden itibaren en geç bir hafta içinde durumunu açıklayan dilekçesini, raporunu veya mazeretini kanıtlayan belgelerini enstitü müdürlüğüne bildirmek zorundadır.

İzinler

MADDE 45 – (1) Kabul edilebilir bir nedenle öğrenimine ara vermek zorunda olan ya da öğrenimine katkıda bulunacak üniversite dışı burs, araştırma gibi imkanların ortaya çıkması halinde öğrenciye, danışmanı ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü alınmak şartıyla, enstitü yönetim kurulu kararı ile bir yıla kadar izin verilebilir. Anabilim dalı başkanlığı ve danışmanın önerisi üzerine gerekli görüldüğü hallerde, enstitü yönetim kurulu kararıyla bu süre bir yıl daha uzatılabilir. Kendisine izin verilen öğrencinin bu izni acil nedenler dışında, karar tarihini takip eden yarıyıldan itibaren başlar.

(2) Yurt dışı öğrenci değişim programları çerçevesinde öğrenim gören öğrencilerin yurtdışında geçirdikleri süreler eğitim-öğretim süresinden sayılır.

(3) Lisansüstü eğitim görmek üzere yurtdışına gönderilen ve geçerli mazereti nedeniyle süresi içinde eğitimini tamamlayamadan geri dönenler, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla öğrenciliklerine devam edebilirler. Askerlik görevleri nedeniyle enstitülerden geçici olarak ayrılan öğrenciler izinli sayılır.

(4) İzinli olarak geçirilen süreler eğitim-öğretim süresinden sayılmaz.

Muafiyetler

MADDE 46 – (1) Yabancı dil muafiyetine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Uluslararası geçerliği olan GRE sınavının sözel (verbal) ve sayısal (quantitative) bölümlerinden toplam puanı en az 950, analytical writing bölümünden alınan toplam puanı ise en az 3,5 olan adaylar ile GMAT sınavında en az 550 puan alan adayların puanları ALES sınavı yerine geçerli sayılabilir. Söz konusu puanların ALES karşılığı Üniversite enstitülerinin ortak önerisi ve Üniversite Yönetim Kurulu kararıyla belirlenir.

b) Enstitünün ilgili lisansüstü programa başvuru için aradığı yabancı dil/dillerden aşağıdaki koşullardan birini sağlayan adaylar yabancı dil sınavından muaf tutulurlar:

1) Lisans ve/veya yüksek lisans öğreniminin tamamını yabancı dille öğretim yapan bir kurumda yapmış bulunanlar,

2) Ortaöğrenimini, lisans veya yüksek lisans öğrenimini Türkçe eğitim-öğretim yapan bir kurumda yapmış olan veya son iki yıl içinde Rektörlükçe yapılan Türkçe Dil sınavını başarmış olan yabancı uyrukular.

c) KPDS, ÜDS veya benzeri ulusal ve uluslararası geçerliği olan bir yabancı dil sınavında alınmış olan puanlar, Üniversitelerarası Kurul kararları çerçevesinde, enstitü yönetim kurulunca lisansüstü yabancı dil sınavına eşdeğer sayılabilir. Ayrıca, enstitü yönetim kurulu ilgili anabilim ve anasanat dallarının özelliğini dikkate alarak hangi koşullarda adayların yabancı dil sınavından muaf tutabileceğine karar verebilir ve ilan eder. Yabancı dil sınavından muaf olmak isteyen adaylar ilgili belgelerin fotokopisini aday kaydı sırasında verirler.

Mezuniyet ve diploma

MADDE 47 – (1) Herhangi bir lisansüstü programın bütün gereklerini başarıyla tamamlayan bir öğrencinin mezun olabilmesi için;

a) Yüksek lisans, sanatta yeterlik, doktora savunma sınavı jüri raporları ve tutanaklarının,

b) Tezin/sanat eseri raporu/ sanatta yeterlik eseri çalışması raporunun elektronik ortamda kaydedilmiş kopyası ile enstitü tarafından istenen diğer belgelerin,

c) Yükseköğretim Kurulunca istenen belgelerin enstitüye eksiksiz teslim edilmiş olması gerekir.

(2) İlgili bütün belge ve bilgiler enstitüye ulaştıktan sonra öğrencinin dosyası enstitü yönetim kurulunca incelenerek mezuniyet için bütün koşulları eksiksiz yerine getiren öğrencinin mezuniyetine karar verilir.

(3) Tez/sanatta yeterlik eseri çalışması raporu sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans ve doktora tezinin/sanatta yeterlik eseri çalışmasının ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik öğrencilerine diplomaları verilir.

(4) Yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı ve varsa meslek unvanı yazılır.

(5) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan tezsiz yüksek lisans öğrencisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı ve varsa meslek unvanı yazılır.

(6) Mezuniyetine karar verilen; yüksek lisans öğrencilerine yüksek lisans, doktora öğrencilerine doktora, sanatta yeterlik öğrencilerine sanatta yeterlik diploması verilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM
Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 48 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 49 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çankırı Karatekin Üniversitesi Rektörü yürütür.